

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 24 stycznia 2025 r.

Poz. 633

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NPII.4131.1.66.2025 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 22 stycznia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 119.XII.2024 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubach Seniora w Częstochowie w ramach projektu FESL.07.04-IZ.01.-05C4/23 „Złoty wiek – piękny wiek”, w części określonej w § 2 uchwały, jako sprzecznej z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), dalej jako: *ustawa*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 grudnia 2024 r. Rada Miasta Częstochowy podjęła uchwałę Nr 119.XII.2024 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubach Seniora w Częstochowie w ramach projektu FESL.07.04-IZ.01.-05C4/23 „Złoty wiek – piękny wiek”, dalej jako: *uchwała*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 50 ust. 6 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 23 grudnia 2024 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

W pierwszej kolejności organ nadzoru wskazuje, że Rada przywołała w podstawie prawnej art. 50 ust. 6 ustawy, który stanowi upoważnienie do określenia w drodze uchwały szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Tymczasem, analizując treść całej uchwały (zwracając uwagę zwłaszcza na zawarte w § 4 uchwały sformułowanie: *odpłatność (...) za pobyt*) można wywnioskować, że wolą Rady było podjęcie uchwały na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy, to jest ustalenie, w drodze uchwały, w zakresie zadań własnych, szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – to jest w omawianym przypadku Klubach Seniora działających w ramach projektu „Złoty wiek – piękny wiek”, co też Rada uczyniła. Tym samym należy uznać, że choć Rada przywołała błędną podstawę prawną uchwały, to jednak uchybienie to nie stanowi istotnego naruszenia prawa.

Można dodać, że w opinii organu nadzoru katalog podmiotów zawarty w art. 51 ust. 4 i 5 ustawy (*ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, klub samopomocy, schronisko dla osób bezdomnych*) ma charakter otwarty, co oznacza, że ośrodkami wsparcia mogą być również podmioty niewymienione w tymże artykule (por. Sierpowska I., *Pomoc społeczna. Komentarz*, wyd. VI

Opublikowano: WKP 2023). Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu nadzoru, podmiot taki jak klub seniora należy zakwalifikować jako ośrodek wsparcia będący jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu (art. 51 ust. 2 ustawy).

Kolejno, należy wskazać, że przedmiotowa uchwała, podejmowana na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy, stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 r. (sygn. akt I SA/Wr 1798/99), w którym stwierdzono, iż: *opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.*

W tym miejscu należy wskazać, że Rada w § 2 uchwały postanowiła, że: *Rekrutacja do uczestnictwa w Klubach Seniora w ramach projektu „Złoty wiek – piękny wiek” będzie realizowana przez komisję rekrutacyjną.* W ocenie organu nadzoru, przyjmując powyższą regulację, Rada przekroczyła delegację ustawową, gdyż art. 97 ust. 5 ustawy stanowi jedynie upoważnienie do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, nie upoważnia natomiast Rady do regulowania materii nie odnoszącej się do kwestii ponoszenia odpłatności, w tym dotyczącej zasad, na jakich będzie odbywała się rekrutacja, umożliwiająca uczestnictwo w ośrodkach wsparcia – Klubach Seniora. Rada, przyjmując powyższy przepis uchwały, naruszyła prawo w sposób istotny, co uzasadnia wyeliminowanie wskazanej powyżej części uchwały.

Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 119.XII.2024 Rady Miasta Częstochowy z dnia 19 grudnia 2024 w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Klubach Seniora w Częstochowie w ramach projektu FESL.07.04-IZ.01.-05C4/23 „Złoty wiek – piękny wiek”, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w wyżej wymienionej części uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz